
SÀPIENS

Resposta a la revista 'Sàpiens'

Autor: Josep Prats

Data de publicació: 06-04-2019

En Josep Prats, musicòleg, denuncia contundentment, anomenant-los «en certa manera inquisidors», els historiadors als quals la revista 'Sàpiens' ha donat veu i que desqualifiquen en bloc la feina que estan duent a terme els membres de l'Institut Nova Història.

Sóc lector habitual de Sàpiens i n'he estat subscriptor en diverses temporades. He de donar-li les gràcies per mantenir, amb les dificultats que suposa, una revista on la història és protagonista, una revista que, alhora, aporta coneixement de manera transversal.

És evident que a Sàpiens tothom pot crear-hi polèmica i posar-hi en dubte algunes afirmacions ?o preteses afirmacions— publicades però no certificades en la seva totalitat. O bé són contradites en números posteriors. És evident que això hi succeeix. Estem en una societat canviant, que avança tecnològicament, en la qual la recerca aporta sovint noves dades o nous punts de vista sobre unes interpretacions legítimes, però de vegades ja antigues o sota controls i limitacions causats pel desconeixement o forçats per interessos de tota mena que s'han de superar. Ni que sigui en part. I això de la mateixa manera com els metges donen indicacions sobre l'oli o les sardines, indicacions que al cap d'un any es donen a l'inrevés degudes a noves aportacions, comprovacions i interpretacions. Però sempre de manera científica. O en l'educació. Durant dècades s'apostà per la repetició i el treball individual, mentre que en d'altres, per la vivència i la cooperació. En totes, però, sempre hi ha realitat i aprenentatge.

Doncs justament és aquí on rau, crec jo, el valor del coneixement en història i posterior aprenentatge: el de poder contrastar una, dues o més interpretacions, lectures i/o documents. Aquests poden ser discutibles, però mai no han de ser desoïts. Sobretot si al darrere hi ha treball i rigor contrastats i contradiccions evidenciades. A qualsevol revista, també a Sàpiens, tots hem pogut llegir, en articles publicats, unes informacions que sovint reapareixen més endavant més matisades, corregides o reafirmades amb noves realitats i hipòtesis que enriqueixen el coneixement. Les informacions, doncs, no necessàriament han de ser inamovibles. Sobretot si es dóna el cas de dubtes reconeguts i que

poden ser reinterpretats des d'un punt de vista real i alhora noble. Com esmentava Walter Benjamin, la història ha situat uns vencedors i uns vençuts. Cal tenir-ho present.

És per aquesta raó que, en el cas de l'INH, Sàpiens esta cometent un error. Cal donar veu i confiança a gent que de manera persistent i il·lusionada fa anys i anys que treballa molt, que sovint dedica moltes hores, temps i diners a la recerca de la veritat en història. Una gent que intenta demostrar, o si més no fer notar, que hi pot haver una nova interpretació a verificar. O bé a aprofundir en una idea no gens descabellada. En una idea que l'INH, si heu llegit moltes de les publicacions, sovint aconsegueix de posar en qüestió. Com posa en qüestió moltes afirmacions sovint mal fonamentades de la versió oficial. No hem de creure cegament la interessada i còmoda versió oficial. Aquesta, sovint no s'aguanta argumentalment ni documentalment. Podem dir-ho, no?

Per mi, aquesta nova història em sembla molt més aproximada a la realitat. I això potser perquè és més pròxima a la meva vivència de tota una vida —ja passada la cinquantena— com a membre del poble català. Com a català he viscut, i moltes vegades he patit en la pròpia pell —com també la van viure els nostres pares i avis—, una sensació de pertinença a una comunitat que en altres èpoques va ser molt important i pròspera, encara que temps després va estar sotmesa a un estat com Castella. Un estat sense gaire història ni gaires documents ni progrés, sinó eren els que provenien de la Corona catalana. Talment com passa ara. Castella no és res més que poder i força.

Com dic, ho estem experimentant ara. Els governants de l'estat no fan res més que avalar allò que fan els cossos policials i militars, és a dir, atemorir. Però també espoliar tot allò que no és seu fins que s'ho fan seu. Ho veiem en el relat de l'1 d'octubre i en el del 9N i en el de les subvencions fantasma i en el dels papers espoliats a Salamanca i en el de la memòria històrica i en el de les falsedats de la Guerra Civil i... i... i... Aleshores, què no podia haver passat a l'època medieval i posterior? D'aleshores ençà està documentada la persistent intromissió de Castella versus Catalunya. Aquest és el marc. Amb aquest marc, moltes coses s'entenen molt millor.

Per aquesta raó penso que aquests historiadors als quals Sàpiens ha donat veu volen, en el fons, fer una croada contra el poble català organitzat i documentat, contra un poble que es defensa de massa mentides acumulades i de veritats per força. L'institut Nova Història es defensa amb la cultura, la informació i les noves aportacions. Són estudis de gran valor. No dic inqüestionables, dic de gran valor. I sovint superen àmpliament les veritats establertes per un estat que, d'altra banda, encara avui mostra animadversió contra moltes de les demandes de llibertat i de respecte per als catalans i catalanes i per a la seva cultura. Podem recordar una gran fal·làcia dita i repetida: que “el catalán nunca fue perseguido”. És en aquesta tessitura que, aquests historiadors als quals Sàpiens ha donat veu, cal titllar-los en certa manera d’“inquisidors”. Han de conèixer el que diu NH. Si volen interpretar bé la història, no poden mirar cap a una altra banda i oblidar aquest context.

L'INH treballa amb pulcritud. Té i ha tingut presents molts altres historiadors que han estat perseguits o pressionats. No escolto gaire, a Sàpiens tampoc, les valoracions del Sr. Ulloa. Sàpiens tampoc no comenta les col·laboracions a NH de diversa gent, erudita o no. A més, en els diferents vídeos del seu web, molt ben fets, s'escolten opinions de tot tipus, del dret i del revés. I la gent decideix i aprèn i s'involucra en una història que no és dels historiadors tan sols. És clarament del poble. I aquest hi deu tenir quelcom a dir, no ??!

Els investigadors de l'INH treballen amb fonament i amb sentiment. Com diria un músic, “les notes tan sols són notes. Si no hi ha sentiment, no hi ha música”. Doncs la història es pot entendre —i crec que s'hauria d'entendre— de la mateixa manera. “Els documents són documents, però si no s'hi posa el marc sentimental, no es poden entendre els fets de la història”. Aquest és el gran potencial de l'INH: posar en el focus afirmacions de vegades molt contrastades, és a dir, posar en el focus els fets i els documents sota el marc adequat i entenedor. Un marc perceptible avui i fa 500 anys. D'aquesta manera, les interpretacions surten diferents i s'aproximen més a la realitat. La realitat, és fonamental mirar-la des de diferents punts de vista, des del lloc de l'altre, el dels perdedors que en altre temps podien haver estat vencedors. Precisament, molts historiadors són actualment valorats perquè estan reinterpretant fets diversos. Per exemple, La Reconquesta, que ara es reinterpreta des del punt de vista musulmà. Amb aquest nou punt de vista, quadren millor molts fets als historiadors que abans no s'entien, però que eren acceptats sense més. Possiblement perquè anaven bé al poder establert.

Queda clar, doncs, que l'article que Sàpiens ha publicat no l'avalua en absolut, però l'accepto. L'accepto perquè existeix aquest corrent d'opinió. De la mateixa manera, crec que ara Sàpiens hauria de donar veu a l'INH perquè expliqui les seves bases i fonaments, els quals, per a mi, tenen més veracitat que els de la versió oficial castellana. Cal respectar les opinions adverses. Si no són veritat, ja cauran per si soles. La gent se n'adonarà. O cal pensar que la gent és tonta?? Donar veu a l'Institut seria un acte d'honestedat per part de Sàpiens.

Aquest acte d'honestedat és convenient en una societat que és capaç de tenir lectors i subscriptors per a una revista

plural, com fins ara crec que ha estat Sàpiens. Espero que rectifiqui. No volem ni és bona una «revista del règim», on només s'avalen les veus de moda. O la del poder imperant. A més a més, és lamentable i passa massa sovint que siguin catalans qui facin la feina bruta als castellans. Em costa d'entendre. Aquests catalans no en trauran res més que avalar la mentida i perjudicar el seu propi poble i la mateixa història. En tenim casos recents en el judici al Procés —és públic i notori, m'estalviaré posar-hi noms—.

Desitjo haver dit clarament i de manera entenedora que des d'una revista oberta i plural no es pot avalar una actitud tan poc culta i tan poc respectuosa com la que he llegit en aquest número, en el qual des del món acadèmic es pretén fer una espècie de croada al segle XXI contra els «infidels». Això no ho pot acceptar el món cultural i democràtic. És una demostració evident de feblesa i de falta d'arguments per a contrarestar les tesis de l'INH que, tot i ser de vegades febles, tenen la força de la raó. I sovint la raó fa nosa. Molesta als qui viuen de les tenebres.

Per què no discutir i investigar les incongruències que ens vénen i ens han vingut des de Madrid i de les altes instàncies espanyoles? Aquestes han demostrat manta vegades que no tenen cap interès en la veritat. Sobretot si els va en contra, però sí que l'hi tenen quan va contra la història de la Corona catalana.

Josep Prats

Diumenge, 24 de març del 2019

Adherit a l'INH i lector de Sàpiens